

Ledamöter

Bengt Hackberg (S), Ordförande
Ninni Gustavsson (M), Vice Ordförande
Isabell Leoson (S)
Ulrika Persson (C)
Marita Ahlström (S)
Göran Paulsson (M)

Tjänstgörande Ersättare

Othmar Nekham (C) för Joseph Farjallah (S)

Övriga närvarande

Per Ola Svensson, sekreterare
Anders Ramberg, förvaltningschef
Monica Wobbe, inspector § 62
Annika Gustavfsson, inspector § 63

Paragrafer

§§ 62-68

Justering

Ordföranden och Ninni Gustavsson

Underskrifter

Sekreterare
Per Ola Svensson

Ordförande
Bengt Hackberg

Justerare
Ninni Gustavsson

Justerat 2019-08-21 och anslaget 2019-08-22

Underskrift.....

Per Ola Svensson

Innehåll

§ 62	Program för kemikaliesmarta förskolor. Remiss från kommunstyrelseförvaltningen dnr KS2018-338 Dnr M-2019-1264	3
§ 63	Överklagat beslut om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen. Yttrande till förvaltningsrätten i Göteborg mål nr 9708-19 Dnr M-2019-671	8
§ 64	Reviderad vägledning om buller från vindkraftverk. Remiss från kommunstyrelseförvaltningen dnr 2019/319 Dnr M-2019-1886	10
§ 65	Uppföljning budget och verksamhetsplan januari-juli 2019 Dnr M-2018-1731	11
§ 66	Budget och verksamhetsplan 2020-2022 Dnr M-2019-513	12
§ 67	Delegationsbeslut juni och juli	14
§ 68	Ärenden för kännedom	31
	- Vänersborgs TR M 2743-19 Miljösanktionsavgift	
	- Vänersborgs TR M 2746-19 Miljösanktionsavgift	

§ 62

Program för kemikaliesmarta förskolor. Remiss från kommunstyrelseförvaltningen dnr KS2018-338

Dnr M-2019-1264

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lämnar följande yttrande:

Nämnden ser positivt på att Kommunfullmäktige år 2015 beslutade att en kartläggning av kemikalier på förskolan skulle genomföras. Nämnden anser också att det är bra att en plan för hur resultatet från kartläggningen skulle hanteras inkluderades i arbetet.

Nämnden anser att många delar utav det framtagna dokumentet är bra. Exempelvis är det mycket bra att programmet innehåller åtgärdsförslag med åtgärdsnivåer och tidsangivelser för när åtgärden senast ska vara genomförd.

Involvera förskolebarnen

På sidan fem i Program för kemikaliesmarta förskolor(Pfkg) skriver ni:

”Att minska risken för skadliga kemikalier bör och kan involveras i pedagogiken och vardagen på förskolan och städningen är viktig även i arbetet för att minimera exponeringen av kemikalier.

På sidan 20 i Pfg redogör ni för att det kommer ske utbildningar, workshops och föreläsningar för de som berörs av programmet. Miljö- och hälsoskyddsnamnden ser mycket positivt på att man involverar så många som möjligt i programmet och skulle även önska att de större förskolebarnen involveras. Förskolebarn är ofta kreativa och kanske kan de komma på förslag på ersättningsleksaker för de leksaker som fasas ut från förskolan. Dessutom skulle de, genom att involveras, kunna få kunskap med sig till skolan och eventuellt också till sitt hem.

Materials placering

En del material kan påverkas av vart de placeras. Temperatur och den relativa luftfuktigheten är faktorer som kan påverka material, ex. kan torr luft påverka ytskiktet på linoleummattor. Miljö- och hälsoskyddsnamnden anser därför att man bör beakta denna information och att man ex. vid inköp av nya produkter/material förvissas sig om att den nya produkten/materialet placeras i en miljö som den tål.

Skadedjur

Ibland får man problem med skadedjur (ex möss, råttor och vägglöss) på förskolor. Vid de här tillfällena kan man behöva placera ut gift på förskolan för att bekämpa skadedjuren. Kemikalieinspektionen skriver på sin hemsida att man ska överväga noga om man behöver använda kemisk bekämpning av ex. möss eller om till exempel en musfälla skulle kunna fungera.

§ 62 forts.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden anser att man i första hand ska använda så miljövänliga metoder som möjligt och att det i Pfkf bör kompletteras med information om att det är viktigt med förebyggande rutiner för att minska risken för skadedjur på förskolan. Namnden anser också att dokumentet bör kompletteras med information om de kemikalier som används vid skadedjursbekämpning och att uppgifterna uppdateras om det kommer bättre alternativ på marknaden.

Textila golv

Enligt Folkhälsomyndigheten bör textila mattor och textila golv generellt undvikas i skollokaler då de samlar damm och allergen som kan innebära att elever med astma och allergi mår sämre.

Enligt Folkhälsomyndigheten kan en nyinlagd heltäckningsmatta i början ha en dammsamlade effekt som gör att mängden uppvirvlat damm minskar. Med tiden kommer dock heltäckningsmattan samla allt mer föroreningar och allergiframkallande ämnen som är svåra att avlägsna. Heltäckningsmattor kan även vara en grogrund för kvalster och andra mikroorganismer. Studier visar att det förekommer mer damm och allergener i mattor jämfört med släta golv. Textila golv kan dessutom avge flyktiga organiska föreningar, som kan lukta och irritera slemhinnorna hos känsliga personer.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden föreslår därför att dokumentet kompletteras med ett stycke om textila golv och de risker som finns med dessa.

Engångsartiklar

I Pfkf står det att plasttallrikar och plastmuggar ska rensas bort från förskolan och ersättas med glas och porslin. Miljö- och hälsoskyddsnamnden tolkar det som att man i detta stycke menar tallrikar och plastmuggar av flergångstyp. Namnden anser därför att även *engångsartiklar* i plast, ex. tallrikar, glas, muggar, sugrör ska inkluderas i detta stycke.

Ytterligare plastmaterial i förskolor som saknas i programmet

Miljö- och hälsoskyddsnamnden vill informera om att det på en del förskolor förekommer plastfärg som används för att måla bilder, siffror, bokstäver, etc. med på asfalten i förskolans utomhusmiljö.

På en del förskolor finns/har det funnits plastpusselbitar som man har kunnat använda som mattor på golvet.

Nämndens bedömning är att ovanstående material/produkter är plaster som behöver fasas ut om de förekommer på Falkenbergs förskolor och därför föreslår vi att dessa material/plaster tas med i programmet.

Konserver och metalltuber

På sidan 16 står det att konserverburkar och metalltuber bör undvikas i de fall det finns alternativa förpackningar som t.ex. kartong, tetra eller bag in box. Miljö- och hälsoskyddsnamnden ställer sig tveksam till detta då många tetra och bag in

§ 62 forts.

box också innehåller plast. Detta skulle i så fall bara innebära att en plast byts mot en annan.

Livsmedelsverket skriver på sin hemsida att många konservburkar är lackade på insidan. Vissa av dessa lacker innehåller ämnet bisfenol A. Den mängd av ämnet som kan överföras till maten är ytterst liten och omfattande undersökningar visar att det inte skadar hälsan. Enligt Livsmedelsverket ska man dock inte förvara rester i öppnade konservburkar.

Ekologisk mat och miljömål

Riksdagens definition av Sveriges miljömål, Generationsmålet är:

“Det övergripande målet för miljöpolitiken är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.”

På miljömål.se står det:

Vi påverkar miljön i andra länder på olika sätt, bland annat genom konsumtion av importerade varor som orsakar miljö- och hälsoskador vid produktionen och transporter som ger utsläpp vid resor i andra länder. De konsumtionsrelaterade utsläppen av växthusgaser måste minska snabbt. Från dagens utsläpp behövs en halvering under den närmaste tioårsperioden för att landa på mindre än ett ton per person före 2050. För att minska vår miljöpåverkan på andra länder måste vi ändra en hel del på vår livsstil, exempelvis våra matvanor. Alla behöver bidra till samhällsomställningen. Men det är viktigt att riksdag, regering och kommuner tar ansvar för omställningen och både pekar ut vägen, beslutar om styrmedel och visar att det offentliga kan gå före. Den ekologiska produktionen ämnar enligt Jordbruksverket (2016) nyttja naturresurser på ett långsiktigt hållbart sätt, där biologisk mångfald och djurens välfärd är viktiga aspekter. Ekologisk produktion utmärker sig också inom hanteringen av skadegörare och ogräs och när det kommer till hur grödorna tillgodoses med näring. Kemiska bekämpningsmedel används inte i produktionen och mineralgödsel är inte tillåtet om det inte har naturligt ursprung. Dessutom minimeras användningen av t.ex. antibiotika inom djurhållningen, som också strävar efter att djuren ska bete sig så naturligt som möjligt.

Enligt Falkenbergs kommuns Budget 2018, Budgetramar 2019 & Kommunplan 2020 Investeringsplan & Exploateringsplan 2018-2022 som fastställdes av kommunfullmäktige 2017-11-28 så fick Servicenämnden i uppdrag att öka andelen ekologisk mat till 35%. Servicenämnden fick anstånd med att redovisa till januari 2019 eftersom det stod att målet skulle var nått under 2018. Resultatet blev 35,7%. Miljö- och hälsoskyddsnamnden anser det som rimligt att Pfkf kompletteras med ovanstående information och att servicenämnden bibehåller eller ökar andelen ekologisk mat som serveras på förskolorna i kommunen de kommande åren. Nämnden anser

§ 62 forts.

också att dokumentet ska kompletteras med att man vid upphandling ska eftersträva att livsmedlen som serveras på förskolan bör vara så närproducerade som möjligt så att de inte orsakar miljö- och hälsoskador vid produktion och transporter i andra länder.

Åtgärdsnivåer

Flera åtgärdsförslag i nivå 1 är väldigt enkla att uppnå och delvis redan genomförda. Miljö- och hälsoskyddsämnden föreslår att tiden för åtgärdsnivåerna stramas upp. Nämnden anser därför att nivå 1 ska delas upp med en del som ska vara genomförd i augusti 2020 och en del som ska vara klar i augusti 2021. Åtgärden, att tidigarelägga åtgärdsnivåerna, tror vi även skulle påverka känslan hos förskolecheferna och pedagogerna positivt genom att de känner att de har startat programmet och att de kan ”checka av” att de gör saker som är positiva för barnens miljö.

Tvätt - temperaturer

På sidan nio i *Program för kemikaliesmarta förskolor* skriver ni att: ”Använd flytande tvättmedel, fyll maskinen, tvätta i svala temperaturer samt rensa luddfiltret ofta.”

Miljö- och hälsoskyddsämnden ställer sig frågande till vad *svala temperaturer* innebär. Även om svala tvättemperaturer skulle innebära en miljövinst så vill nämnden informera om att mikroorganismer överlever om tvättemperaturen är för låg. I de undersökningar som har gjorts på tvätt av textilier har det visat sig att en temperatur på 60°C i minst 15 minuter följt av en torkningsprocess är tillräcklig för att uppnå en reduktion av mikroorganismer till en nivå som inte innebär risk för överföring av smitta.

Ventilationsuppgifter

På sidan 19 står det under rubriken ventilation ”Ta fram personbelastningsinformation över förskolans lokaler för alla förskolor.” Åtgärden ska vara åtgärdad senast 2022. Miljö- och hälsoskyddsämnden ställer sig frågande till detta då miljö- och hälsoskyddsförvaltningen redan har gjort tillsyn på det här området och de här uppgifterna därför redan ska finnas på Falkenbergs förskolor.

Redogörelse för ärendet

Kommunfullmäktige beslutade i februari 2015 att en kartläggning av kemikalier på förskolan skulle genomföras. En plan för hur resultaten från kartläggningen ska hanteras skulle inkluderas i arbetet. Kartläggningen skulle utgå från definitioner och rekommendationer från Kemikalieinspektionen och Miljöstyrningsrådet (numera Upphandlingsmyndigheten). Även fristående förskolor skulle få information om resultatet från barn- och utbildningsämnden.

Under år 2016 genomfördes en inventering av 13 förskoleavdelningar i Falkenbergs kommun. En metod och det material som utarbetades under

§ 62 forts.

Naturskyddsföreningens projekt *Operation giftfri förskola* användes som grund för inventeringen.

Därefter har ett förslag på Program för kemikaliesmarta förskolor tagits fram. Programmet har skickats till miljö- och hälsoskydds nämnden för yttrande.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2019-08-14 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Ulrika Persson (C) meddelar avvikande mening och framför att servicenämnden istället för att bibehålla eller öka andelen ekologisk mat istället bibehåller eller minskar andelen ekologisk mat som serveras på förskolorna i kommunen under de kommande åren.

§ 63

Överklagat beslut om sanktionsavgift enligt livsmedelslagen. Yttrande till förvaltningsrätten i Göteborg mål nr 9708-19 Skogstorp 4:39

Dnr M-2019-671

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden lämnar följande yttrande:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden motsätter sig det som begärs i överklagandet och yrkar att beslutet från den 10 maj 2019 ska fastställas. Enligt nämnden har det skett en överträdelse av kravet på att anmäla en livsmedelsanläggning för registrering innan verksamhet påbörjas.

I sin överklagan framhåller NN att Mackans bodega är ett familjeföretag som ägs och drivs inom familjekretsen, och att alla familjemedlemmar i familjen N hjälps åt. Enligt nämnden finns det ingen möjlighet att överlåta ett företag mellan familjemedlemmar utan att anmäla det till kontrollmyndigheten. Skälet är kravet i artikel 6.2 förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien, på att varje livsmedelsföretagare särskilt ska underrätta behörig myndighet, om alla anläggningar i något led i produktions- bearbetnings- och distributionskedjan för livsmedel, som han ansvarar för och där verksamhet bedrivs. Enligt definitionen av livsmedelsföretagare i artikel 3.3 förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, är en livsmedelsföretagare de fysiska eller juridiska personer som ansvarar för att kraven i livsmedelslagstiftningen uppfylls i det livsmedelsföretag de driver.

Det stämmer att flera personer i familjen varit ansvariga för anläggningen Mackans bodega. Enligt vårt register ansvarade först NN för anläggningen och därefter NN. Båda har anmält sina anläggningar till miljö- och hälsoskyddsnämnden för registrering, så kunskap om att en livsmedelsanläggning ska registreras finns i familjen. Okunskap om anmälningsplikten, som också framförs i överklagan, är inte ett skäl för att slippa sanktionsavgift enligt 30 b § livsmedelslagen (2006:804).

I överklagan anger NN att hon övertog anläggningen den 18 mars 2019 vilket inte stämmer med de uppgifter som hon lämnade till oss eller som vi konstaterade vid en inspektion. I sin anmälan, så uppgav hon att verksamheten startade den 7 februari 2019. Vid miljö- och hälsoskyddsförvaltningens inspektion den 11 mars 2019 pågick verksamhet och det framkom att NN övertagit verksamheten efter att en familjemedlem, som tidigare drev verksamheten, gått i konkurs. Anmälan om registrering kom in till miljö- och hälsoskyddsnämnden först den 18 mars 2019, efter det att verksamheten påbörjats. Enligt 13 § Livsmedelsverkets

§ 63 forts.

föreskrifter om livsmedelshygien (LIVSFS 2005:20) får en verksamhet påbörjas två veckor efter det att anmälan om registrering kommit in till kontrollmyndigheten. Den anmälan som NN gjorde till nämnden bifogas som bevis på de uppgifter som lämnades till miljö- och hälsoskydds-nämnden.

Redogörelse för ärendet

Förvaltningsrätten i Göteborg begär att miljö- och hälsoskyddsnamnden ska svara på de uppgifter som förs fram i överklagandet. Av svaret ska framgå om nämnden går med på eller motsätter sig det som begärs i överklagandet. I överklagandet begärs att miljö- och hälsoskyddsnamnden ska ändra sitt beslut och fastställa sanktionsavgiften till 0 kr.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2019-08-13 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Bilaga

Anmälan om registrering av livsmedelsanläggning, inkommen 2019-03-18

§ 64

Reviderad vägledning om buller från vindkraftverk Remiss från kommunstyrelseförvaltningen dnr 2019/319

Dnr M-2019-1886

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden lämnar följande yttrande:

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Falkenberg är som tillsynsmyndighet nöjd med att Naturvårdsverket efter genomgång av forskningsläget tydligt redovisar sitt ställningstagande i ett antal aktuella frågor kring riktvärden och mätmetoder.

Miljö- och hälsoskydds nämnden i Falkenberg delar Naturvårdsverket syn på riktvärden för vindkraftverk på 40 dBA utomhus vid bostäder där man även fortsättningsvis har samma riktvärde dygnet runt. Nämnden delar också Naturvårdsverkets nya ställningstagande att det är vid de vindförhållanden då ett vindkraftverk låter som mest som riktvärdet vid bostäder ska klaras.

Sammanfattningsvis anser nämnden att skriften kommer att vara ett bra stöd i tillsynsarbetet. Språket är bra och tekniska begrepp omskrivs på ett sätt som bidrar till förståelsen kring ljudutbredning, driftsförhållanden och mätmetoder.

Redogörelse för ärendet

Naturvårdsverket har tagit fram ett förslag på reviderad vägledning om buller från vindkraftverk och sänt den på remiss till kommuner, länsstyrelser, domstolar, verksamhetsutövare och konsulter. Kommunstyrelseförvaltningen har översänt den på internremiss till miljö- och hälsoskydds förvaltningen.

Vägledningen är ett samlat dokument som innebär en uppdatering av den information som idag finns på Naturvårdsverkets hemsida och målgruppen för vägledningen är tillsyns- och tillståndsmyndigheter, verksamhetsutövare och allmänhet.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskydds förvaltningen har i tjänsteskrivelse 2019-08-12 lämnat förslag på yttrande i ärendet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 65

Uppföljning av budget och verksamhetsplan januari-juli

Dnr M-2018-1731

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att lägga redovisning av budget och verksamhetsplan januari-juli till handlingarna.

Ärendet

Miljö- och hälsoskydds nämnden har tagit del av uppföljning för perioden januari-juli i för ändamålet upprättade matriser.

Periodens ekonomiska resultat

Resultatet för perioden visar ett överskott på 524 tkr. Alla årsavgifter är fakturerade. Alla enheter utom hälsoskydd har intäkter som överstiger periodens intäktsbudget (främst avlopp och miljöskydd). På alla enheter utom miljöskydd överstiger även personalkostnaderna de förväntade.

Måluppfyllelse

Resultat för periodisk kontroll har förbättrats avsevärt sedan senaste mätning. Livsmedel och miljöskydd når inte riktigt fram till grönt men ligger väldigt nära och avlopp och hälsoskydd ligger över 100%.

Den löpande kontrollen ser mycket bra ut på alla enheter även om avlopp ligger lite efter.

Prognos för helår

Nämnden förväntas klara sin driftram.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2019-08-08 lämnat förslag på beslut i ärendet.

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

§ 66

Budget och verksamhetsplan för perioden 2020-2022

Dnr M-2019-513

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden beslutar anta upprättat förslag till budget och verksamhetsplan för perioden 2020-2022 med följande tillägg under kapitel 3.1 Politisk organisation:

Genom samtal och dialog med verksamheter som berörs av nämndens beslut kan kunskap och förståelse för förvaltningens och nämndens arbete ökas.

Nämnden skall ha ett öppet och transparent förhållningssätt gentemot medborgare och media.

Nämnden vill genom sina beslut och aktiviteter vara en aktör i arbetet för uppfyllande av lokala miljömål och genomförandet av Agenda 2030

Kontakt med lokalmedia skall tas efter varje nämndsmöte samt i andra förekommande fall.

Budgeten är övergripande redovisad då beslut kring effektiviseringar tas i särskild ordning i september.

Redogörelse för ärendet

Förvaltningen har genom sina enheter och från förvaltningsledningen tagit fram ett förslag till utseende på verksamhetsplan för 2020-2022. Förslaget innehåller förutom nämndens tre utvecklingsmål, riktmärke för arbetet under innevarande period, samt uppdrag till förvaltningen om särskilda uppgifter.

Till denna övergripande verksamhetsplan kommer det vid årets slut att kopplas en mer detaljerad tillsyns- eller kontrollplan för var, när och hur kontrollen kommer att utföras under 2020-2022. För varje kontrollområde färdigställs därefter, och tillförs den totala verksamhetsplanen, s.k. Kontrollplaner. Dessa planer är ännu mer detaljerade kring hur kontrollen genomförs inom respektive verksamhetsområde

Ekonomisk ram

Kommunfullmäktige beslutade i november 2018 om en ekonomisk ram för nämndens verksamhet 2020. I dagsläget ser inte förvaltningsledningen att det behövs några tilläggsäskanden, för att uppfylla de uppdrag som nämnden har i sitt reglemente.

§ 66 forts.

Samtliga nämnder i Falkenbergs kommun har fått ett effektiviseringskrav på 2 % som nämnderna ska besluta om i september månad. Detta innebär att budgeten beskrivs övergripande i detta förslag och kommer att kompletteras i och med nämndens beslut kring effektiviseringen på 2 % i september.

Förslag och yrkanden

Miljö- och hälsoskyddsförvaltningen har i tjänsteskrivelse 2019-08-14 lämnat förslag på beslut i ärendet.

Ordförande Bengt Hackberg (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag med följande tillägg under kapitel 3.1 Politisk organisation:

Genom samtal och dialog med verksamheter som berörs av nämndens beslut kan kunskap och förståelse för förvaltningens och nämndens arbete ökas.

Nämnden skall ha ett öppet och transparent förhållningssätt gentemot medborgare och media.

Nämnden vill genom sina beslut och aktiviteter vara en aktör i arbetet för uppfyllande av lokala miljömål och genomförandet av Agenda 2030

Kontakt med lokalmedia skall tas efter varje nämndsmöte samt i andra förekommande fall.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar enligt Bengt Hackbergs förslag.

§ 67

Delegationsbeslut juni och juli 2019

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lägger nedan redovisade beslut till handlingarna.

§ 68

Ärenden för kännedom

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnamnden lägger följande ärende till handlingarna:

- Vänersborgs TR M 2743-19 Miljösanktionsavgift
 - Vänersborgs TR M 2746-19 Miljösanktionsavgift
-